FASIT

Kva produkt blir laga av olje?

Kva finst rundt deg som er laga av eller bruker olje?

Sjekk ut og lag ein stor plakat saman for å opplyse andre om kva vi bruker av ikkje-fornybare ressursar. Bruk eventuelt internett og søk opp kva produkt vi nyttar i kvardagen vår som nyttar olje og gass.

Drivstoff

Bensin, diesel, flydrivstoff og annan motorolje er laga av råolje.

Plastprodukt

Plast er eit av dei mest kjende oljeprodukta. Det blir brukt til å lage ei rekkje produkt, inkludert emballasje, flasker, posar, plastfolie, leiker, elektronikk, møblar og mykje meir.

Syntetiske tekstilar

Materiale som polyester, nylon og akryl er laga av oljeprodukt. Det blir laga klede, teppe, møbeltrekk, sengetøy og liknande produkt av desse syntetiske tekstilane.

Kosmetikk

Mange kosmetikkprodukt inneheld oljebaserte ingrediensar, som mineralolje og parafin.

Måling og løysemiddel

Oljebasert måling, lakk, lakkjernar og andre kjemiske produkt blir brukte i bygningsindustrien, bilindustrien og hushald.

Smørjemiddel

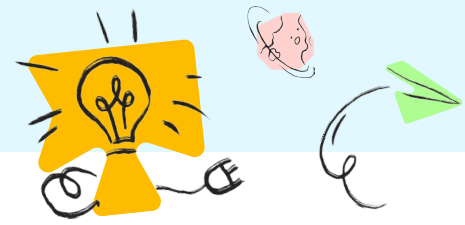
Olje blir også brukt til å produsere smørjemiddel som motorolje, girkasseolje og feitt for å smørje og verne maskindelar.

Farmasøytiske produkt

Olje blir brukt som ein ingrediens i nokre farmasøytiske produkt, inkludert kapslar, salvar og flytande produkt.

Asfalt

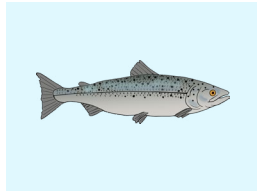
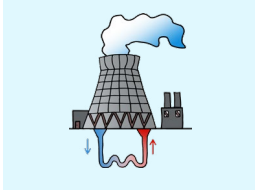
Oljeprodukt blir brukte til å produsere asfalt, som blir brukt i vegbygging og taktekking.

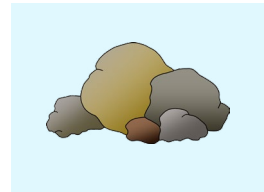
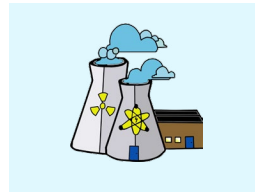
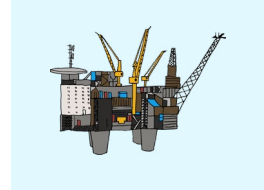
FASIT

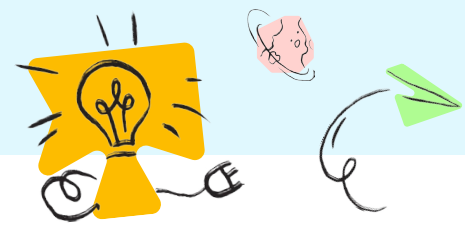
Kvar høyrer eg heime?

Fornybar energi

Ikkje-fornybar energi

FASIT

Quiz!

Kva heiter gassen som er med på å auke global oppvarming?

Karbondioksid.

Kva type energi er det klorofyll nyttar seg av til å lage ny energi?

Strålingsenergi frå sola.

Kva type energi nyttar seg av store, lange blad for å skape elektrisk energi?

Vindenergi.

Kva er fellesordet for ressursane fisk, ved, vindkraft og vasskraft?

Fornybare ressursar.

Kva kallar ein energi som er henta ut av jordas indre?

Geotermisk energi / jordvarmeanlegg.

Kva er fellesordet for olje, gass og kol?

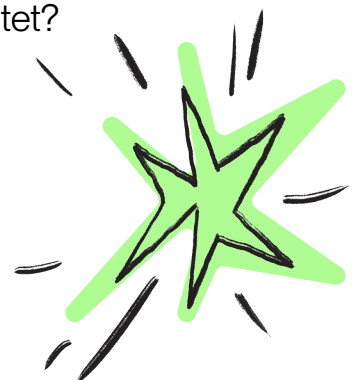
Fossile brensel.

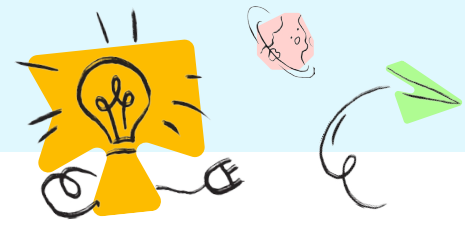
Kva kan energi frå sola skape?

Så å seie all energi spring ut frå sola. Strålingsenergi kjem frå sola. Vindens rørsleenergi blir skapt av sola. Vasskraft og bølgekraft er rørsleenergi som blir skapt av sola, som driv krinsløpet til vatnet. Plantar veks og skaper mat til dyr og menneske på grunn av sola.

Kva type energi blir nytta til å drive turbinar for å skape elektrisitet?

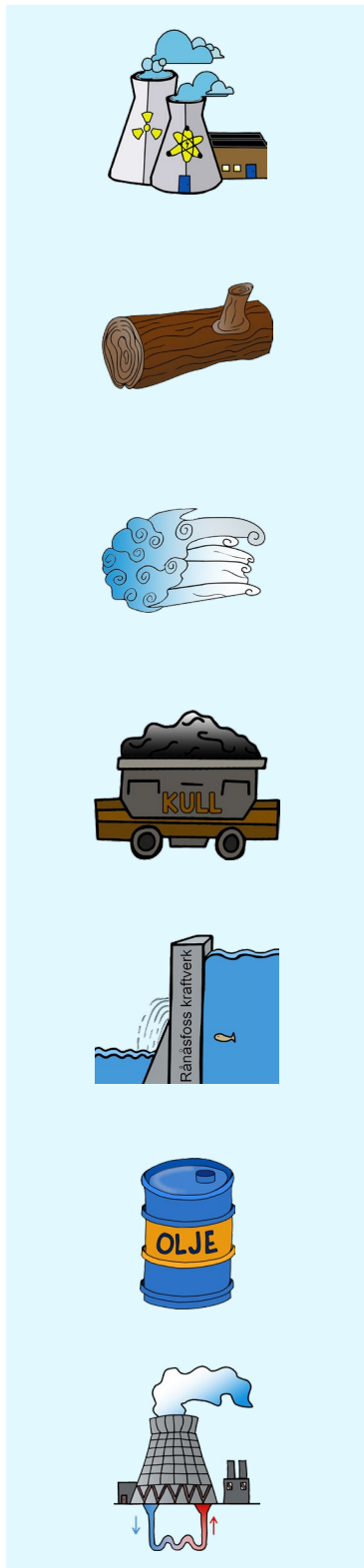
Vind- og vassenergi.

FASIT

Fornybar eller ikkje-fornybar?

Kva type energi?

Fornybar eller ikkje-fornybar?

Kjernekraft

Ikkje-fornybar

Strålingsenergi/
bioenergi

Fornybar

Rørsleenergi

Fornybar

Varmeenergi

Ikkje-fornybar

Rørsleenergi

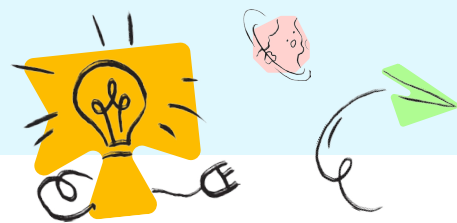
Fornybar

Varmeenergi

Ikkje-fornybar

Varmeenergi

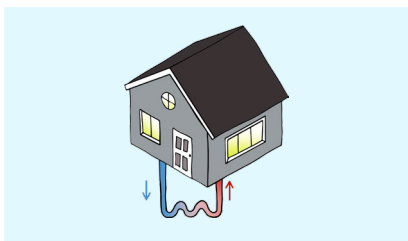
Fornybar

FASIT

Er dette fornybar energi eller ikkje?

Skriv under kvar teikning kva for ei av dei to energigruppene dei tilhøyrrer.

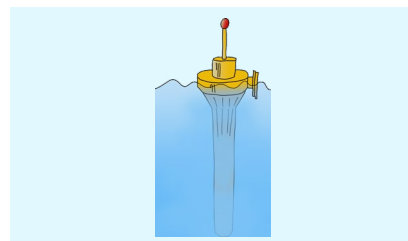
Jordvarmeanlegg

Fornybar energi

Kol

Ikkje-fornybar energi

Bølgjekraftverk

Fornybar energi

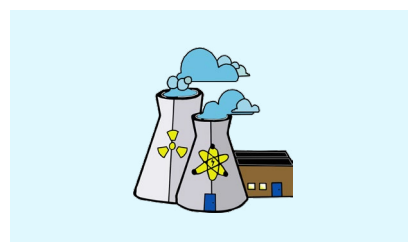
Vedkubbe

Fornybar energi
ved rett bruk

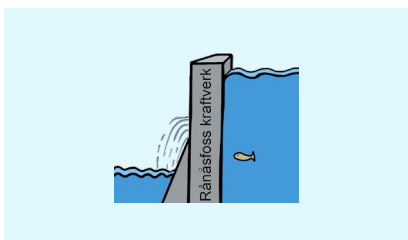
Olje

Ikkje-fornybar energi

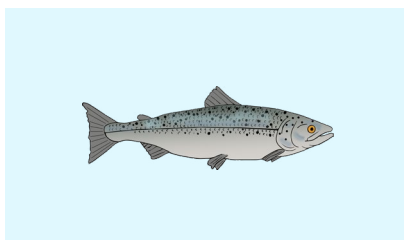
Kjernerkraftverk

Ikkje-fornybar energi

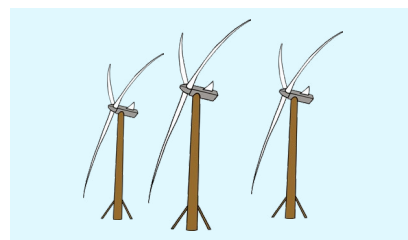
Vasskraftverk

Fornybar energi

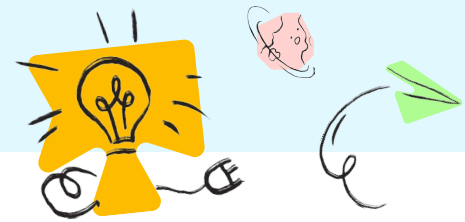
Fiskeri

Fornybar energi
ved rett bruk

Vindkraftverk

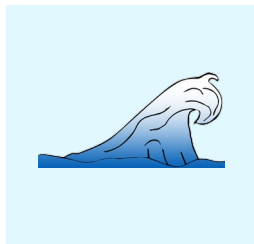
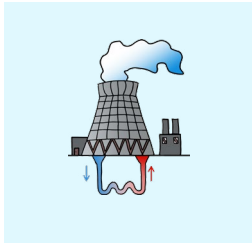
Fornybar energi

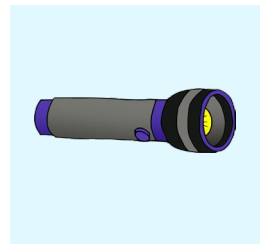
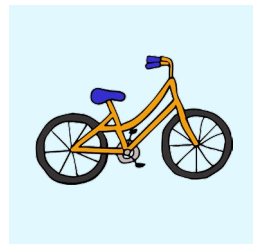
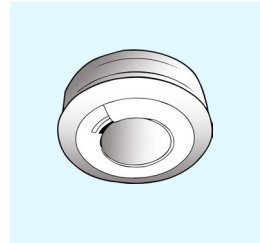
FASIT

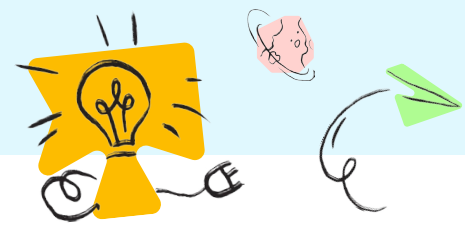
Lagar eller treng ENERGI?

Skaper energi

Treng energi

FASIT

Alltid/aldri

Fornybare ressursar er naturressursar som **aldri** blir brukte opp.

Olje og kol kan brukast opp og er ikkje på jorda for **alltid**.

Jordvarme frå jordklodens indre er ressursar vi **alltid** kan hente ut.

Vindkraft sørger naturen **alltid** for å fornye.

Solenergi er ressursar som **aldri** blir brukte opp.

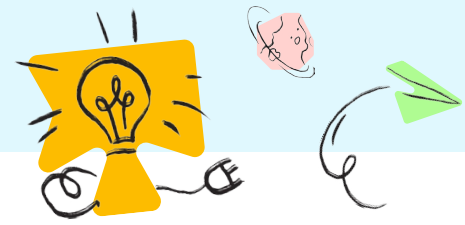
Jorda vil **aldri** lage nye oljeressursar vi kan vinne ut.

Vasskraft sørger naturen **alltid** for å fornye.

Ikkje-fornybare ressursar er naturressursar som **alltid** blir brukte opp.

Mineral og bergartar er døme på ressursar som **alltid** blir brukte opp.

Den største energikjelda vår, sola, vil **alltid** gi oss ny strålingsenergi.

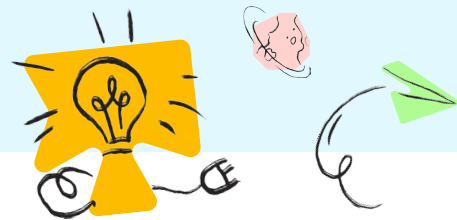
FASIT

Ordsøking

Finn orda som er gøymde.

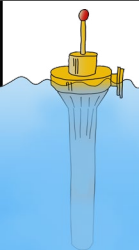
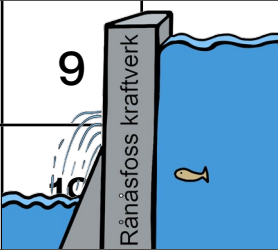

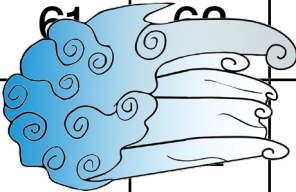
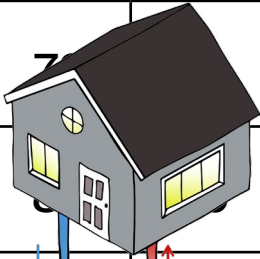

	B							K	O	L	
	Ø							J			
	L							E			
	G		V	A	S	S	K	R	A	F	T
	J		I					N			U
	E		N		O	L	J	E			R
S			D					K			B
K	O		K		G			R			I
O		L	R		A			A			N
G			A		S			F			
			F	I	S	K		T			
			T								

Bølge, vasskraft, vindkraft, kjernekraft, sola, skog, kol, olje, gass, turbin, fisk

FASIT

Kva tal skjuler seg bak figurane?

	2	3	4	5	6	7	8	9	
	12	13	14	15	16	17	18	19	
21	22	23	24	25	26		28	29	30
31	32	33	34	35	36		38	39	40
41	42	43	44		46	47	48	49	50
51	52	53	54		56	57	58	59	60
	62	63	64	65	66	67	68	69	70
	73	74	75	76	77	78	79		
81	82	83	84		87	88			
91	92	93	94	95	96	97	98	99	100

10	19	20
----	----	----

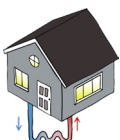
1	11
---	----

27	37	45	55
----	----	----	----

85	86
----	----

79	80	89	90
----	----	----	----

61	62	71	72
----	----	----	----